

תערוכת בולים עולמית

ישראל 98

פסיפס הנערה מציפורי

(גליונית מזכרת)

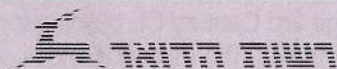
WORLD STAMP EXHIBITION

ISRAEL 98

MOSAIC, YOUNG WOMAN, ZIPPORI

(SOUVENIR SHEET)

581 ■ 5/1998 ■ אייר התשנ"ח

ISRAEL POSTAL AUTHORITY
השירות הבולאי PHILATELIC SERVICE

הפסיפס באזורנו והתפתחותה במשך השנים, זאת לאור תעשיית הפסיפסים במרחב הארץ ישראלי-סורי. רצפות פסיפס אלו עומדות בשורה אחת עם אמנות הפסיפס הרומית-ביזנטית, אותה אנו מכירים ברחבי האימפריה כולה. מעטות הן הערים באזורנו שבהן נמצא מקבץ כה עשיר ומגוון של פסיפסים. עובדה זו מובילה אותנו למסקנה כי ייתכן שציפורי שימשה מרכז לאמנות הפסיפס בתקופה הרומית-ביזנטית.

מות האישה היפה מציפורי שולבה ברצועת המדליונים המקיפה את שטיח הפסיפס המרכזי שנקבע בטרקלין בית המידות מן המאה השלישית לסה"נ, שנתגלה בראש הגבעה. הפסיפס מכיל תיאורים שונים הנוגעים בדמותו של דיוניסוס אל היין ובפולחנו. האישה שלכבודה מוקדש הבול החדש מצטיינת ביופיה. היא עטורה בזר עלי דפנה ומקושטת בעגילים. עיצוב דמותה של האישה הינו היישום היפה ביותר של פני אישה שנתגלה עד היום בפסיפס, בכל מקום שהוא. האמן היטיב לעצב את דיוקן האישה, כך שנוצר הרושם כאילו היא מביטה בכל אחד, וכדברי רבי יוחנן במדרש: "האיקונים (דמות) הזה אלף בני אדם מביטים בה וכל אחד ואחד אומר בי מבטת" (פסיקתא רבתי, כא).

ד"ר זאב וייס ופרופ' אהוד נצר

המכון לארכיאולוגיה

האוניברסיטה העברית בירושלים

ציפורי, בירת הגליל היהודי, שוכנת במרכז הגליל התחתון, כ-5 ק"מ מערבית לנצרת. העיר נזכרת פעמים רבות בספרות התלמודית, וידוע כי בתקופה הרומית והביזנטית (מאות 1-7 לסה"נ) היו מרבית תושביה יהודים. המקורות הספרותיים והממצאים הארכיאולוגיים מעידים, עם זאת, כי בציפורי התגוררו גם נכרים, מינים (כופרים) ומאוחר יותר גם נוצרים.

העיר הקדומה, משלהי התקופה ההלניסטית (מאות 1-2 לפני סה"נ), התרכזה על הגבעה ומורדותיה. בתי העיר נבנו בצפיפות, וכמעט בכל אחד מהם נחשף מבנה טהרה. בראשית המאה ה-2 לסה"נ התרחבה העיר באופן משמעותי למזרח, שם נבנתה מערכת רחובות מקבילים וניצבים, ובמרכזה שני רחובות עם עמודים מרשימים ביופיים. מבני ציבור אחדים, כמו גם בתים פרטיים, שונים ומגוונים, הוקמו לאורך הרחובות החדשים ובחלקיה האחרים של העיר, שהמשיכה להתקיים עד שלהי התקופה הביזנטית. בין מבני הציבור שנתגלו עד היום יש למנות בתי מרחץ, תאטרון, מבנה באסיליקאלי, שתי כנסיות ובית-כנסת.

ציפורי נתגלו עד היום למעלה מ-30 פסיפסים, שעיתרו את מבני הציבור ובתי העשירים כאחד. החשובים שבהם נתגלו בבית דיוניסוס ובבית אורפיאוס מהתקופה הרומית ובבית חג הנילוס ובבית הכנסת מהתקופה הביזנטית. פסיפסים אלו ובהם דגמים גיאומטריים ופיגורטיביים מהווים נדבך חשוב להכרת אמנות

מעצב הבול: גדעון שגי

STAMP DESIGNER: G. SAGI

Zippori the historic capital of the Galilee, is located in the center of the lower Galilee, 5km west of Nazareth. The city is mentioned many times in Talmudic literature and is known to have been populated mostly by Jews during the Roman and Byzantine periods (1st - 7th Centuries CE). Literary sources and archaeological finds indicate that the city was also populated by pagans, heretics and Christians.

During the Hellenistic and early Roman period (2nd and 1st Centuries B.C.E), Zippori was situated mainly on the hilltop and along its slopes. Private domiciles, most of which included ritual baths (mikva'ot) had been constructed close together on the hilltop. Early in the 2nd Century CE, the city spread significantly eastward, where an impressive network of streets running in gridwork-fashion with two colonnaded streets in their center was constructed. Various buildings, public as well as private, were erected along these new streets and in other parts of the city. The buildings existed throughout the Byzantine period. Among the public buildings revealed so far at the site are the bath houses, a Basilical hall, a theater, two churches and a synagogue.

Many mosaics (over 30) decorating public as well as private homes of the wealthy have been unearthed in Zippori. The most important mosaics were discovered in the Dionysiac building, the Orpheus building, which date from the Roman period, the Nilo Festival building and in the synagogue constructed during the Byzantine period. This group of mosaic pavements which varies in composition, style and chronology has made a significant contribution to our understanding of the mosaic art in our region and its development over the years. The mosaic floors in Zippori rank with Roman and Byzantine mosaics found throughout the empire. Such a rich and colorful concentration is almost unknown in any city in our region. This leads us to conclude that Zippori may have functioned as a center for mosaic art during the Roman and Byzantine periods.

חותמת
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

The image of the beautiful woman in Zippori was integrated into a series of medallions that decorated the central mosaic parlor floor in a large 3rd Century CE building located on the top of the hill. The mosaic includes details relating to the image and rituals of the wine god Dionysos. The woman depicted on the stamp is exceptionally beautiful. She is adorned with a laurel wreath and earrings. Her image is one of the finest ever to be discovered in mosaic form anywhere in the world. The artist succeeded in creating a portrait of a woman who appears to be looking at everyone, or as Rabbi Yohanan said in the Midrash "A portrait - a thousand men look at, each and every one of whom says: it is looking at me" (pesitka Rabbat 21).

Prof. Ehud Netzer, Dr. Zeev Weiss
The Institute of Archaeology
The Hebrew University of Jerusalem

World Stamp Exhibition - Israel 98 Mosaic, Young Woman, Zippori

Issue: May 1998
Designer: G. Sagi
Souvenir Sheet of 1 stamp (90 mm x 60 mm)
Stamp Size: 30.8 mm x 30.8 mm
Printers: Government Printers
Method of printing: Offset

Exposition Mondiale de Timbres - Israel 98 Mosaïque de la Jeune Fille, Zippori

Emission: Mai 1998
Dessinateur: G. Sagi
Feuille Souvenir de 1 timbre (90 mm x 60 mm)
Format de timbre: 30.8 mm x 30.8 mm
Imprimerie: Presses du Gouvernement
Mode d'impression: Offset

Exposicion Mundial de Sellos - Israel 98 Mosaico de la Joven Mujer, Zippori

Emission: Mayo de 1998
Dibujante: G. Sagi
Hoja-Bloque de 1 sello (90 mm x 60 mm)
Tamaño de sello: 30.8 mm x 30.8 mm
Imprenta: Imprenta del Estado
Sistema de impresion: Offset

השירות הבולאי - טל: 03-5123933
שדרות ירושלים 12, תל אביב-יפו 68021
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933
12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel Aviv-Yafo